

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD RS
Broj: 12 0 U 004325 14 Uvp
Banja Luka, 24.05.2017. godine

Vrhovni sud RS, u vijeću sudija Smiljane Mrše predsjednika vijeća, te Edine Čupeljić i Strahinje Ćurkovića članova vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Sanje Oraščanin, u upravnom sporu po tužbi d.d. M. S.m., S. – H., koje zastupa punomoćnik D.V., advokat iz B., Ulica ... (u daljem tekstu: tužilac), protiv rješenja broj 21.05/476-317/13 od 28.11.2013. godine, tužene Republičke uprave za ... RS, u predmetu utvrđivanja prava svojine, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Bijeljini broj 12 0 U 004325 14 U od 27.02.2014. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 24.05.2017. godine, donio je

P R E S U D U

Zahtjev se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Pobijanom presudom, odbijena je kao neosnovana tužba protiv osporenog akta bliže označenog u uvodu ove presude, kojim je odbijena žalba tužioca protiv rješenja PJ B. broj 21.12/476-28/13 od 18.10.2013. godine. Tim prvostepenim rješenjem odbija se zahtjev tužioca za utvrđivanje prava svojine po osnovu Zakona o privatizaciji državnog kapitala u preduzećima, na nekretninama označenim kao k.č. br. 494/4, upisane u zk. ul. broj 463 k.o. Lj., a po novom premjeru označene kao k.č. broj 3911 upisane u pl. broj 511 k.o. Lj..

U obrazloženju pobijane presude sud navodi da tužilac svoj zahtjev zasniva na činjenici da su predmetne nekretnine upisane kao kapital tužioca po osnovu izvršene privatizacije državnog kapitala kod Kantonalne Agencije za ... S., što uz činjenicu da su iste upisane kao državna svojina s pravom raspolaganja prednika tužioca ukazuje da nisu ispunjeni uslovi iz člana 8. a) Zakona o privatizaciji državnog kapitala u preduzećima („Službeni glasnik RS“ broj 51/06-79/11, u daljem tekstu: Zakon o privatizaciji), a ni člana 2. stav 1. Okvirnog Zakona o privatizaciji preduzeća i banaka u BiH („Službeni glasnik BiH“ broj 14/98, u daljem tekstu: Okvirni Zakon o privatizaciji), s obzirom da je privatizacija predmetnih nekretnina izvršena suprotno navedenim zakonskim propisima, o čemu je u osporenom aktu, a i prvostepenom rješenju dato detaljno i potpuno obrazloženje, koje kao takvo prihvata i sud.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude tužilac osporava njenu zakonitost zbog povrede zakona i propisa o postupku koja je od uticaja na rješenje stvari. Navodi da se nižestepeni sud, kao razlog za odbijanje njegovog zahtjeva neosnovano pozvao na odredbu člana 8. a) Zakona o privatizaciji, čijoj primjeni u ovoj upravnoj stvari nema mjesta, s obzirom da se na utvrđeno činjenično stanje, treba primijeniti odredba člana 1. Zakona o privatizaciji državnog kapitala u preduzećima RS („Službeni glasnik RS“ broj 24/98-109/05, u

daljem tekstu: Zakon o privatizaciji iz 1998. godine) koji je bio u primjeni i važio do 09.06.2006. godine, a iz razloga što je članom 1. toga zakona propisano da isti određuje uslove i postupak za prodaju i prenošenje državnog kapitala u preduzećima RS u svojinu domaćih i stranih, fizičkih i pravnih lica i kojim je određeno da privatizaciju državnog kapitala u preduzećima RS provodi Direkcija za ... RS, da se u konkretnom slučaju radilo o privatizaciji državnog kapitala - imovini koja se nalazi na području RS, ali koji je kapital - nepokretnost posmatrano po istorijatu tužioca, bio prije rata državnog preduzeća I. m. i s. sa sjedištem u S., čiji je tužilac pravni sljednik, što znači da te nekretnine nisu bile u sastavu preduzeća iz RS, niti su to postale po bilo kom osnovu, pa uzimajući u obzir vremensko važenje zakona i utvrđeno činjenično stanje u konkretnom slučaju, proizlazi da je privatizacija tog kapitala, koja je izvršena u vrijeme važenja Zakon o privatizaciji iz 1998. godine, mogla biti odobrena samo od strane Kantonalne agencije za ... iz S., kao što je to i učinjeno i to prije stupanja na snagu sada važećeg Zakon o privatizaciji, jer se ne radi o državnom kapitalu u preduzeću RS, već o državnom kapitalu u bivšem društvenom preduzeću Industrije mlijeka i sladoleda Sarajevo, za što postoje priloženi dokazi u toku postupka i uz predmetnu tužbu. Ukazuje i da su te nekretnine u posjedu i na korištenju i raspolaganju navedenog preduzeća iz S., a ne u posjedu i na korištenju preduzeća iz RS, pa prema tome, privatizacija nije učinjena protivno odredbi člana 1. Zakona o privatizaciji iz 1998. godine, a izvršena je i u skladu sa odredbama stava 3. iz preambule Okvirnog Zakon o privatizaciji u kojima je određeno da Parlamentarna skupština BiH, izričito priznaje prava entiteta da privatizuje preduzeća i banke smještene na njihovom području koja nisu u privatnom vlasništvu. Iz ovih odredaba proizlazi da je mjerodavno za određivanje nadležnosti entiteta za provođenje privatizacije da entitet može vršiti privatizaciju samo preduzeća, odnosno državnog kapitala kojeg ona koriste samo ako su smještene sa svojim sjedištem na njegovom teritoriju, bez obzira gdje se nalazi imovina preduzeća, da li na području BiH ili na području neke od bivših republika SFRJ. U prilog navedenom, da je i član 2. stav 1. tačka a) Aneksa G Sporazuma o pitanjima sukcesije („Službeni glasnik BiH - Međunarodni ugovori“ broj 43/01 i 8/09, u daljem tekstu: Aneks G Sporazuma), koji propisuje da prava na pokretnoj i nepokretnoj imovini koji se nalaze u državi nasljednici i na koju su građani ili druga pravna lica imali pravo sa 31.12.1990. godine će biti priznata i zaštićena i vraćena od strane te države u skladu sa uspostavljenim standardima i normama međunarodnog prava, a u skladu sa čim su i propisane pomenute odredbe člana 1. Zakon o privatizaciji iz 1998. godine. Prema navedenom smatra da izvršeni postupak privatizacije u konkretnom slučaju od strane Kantonalne agencije za S. ne može biti razlog za odbijanje zahtjeva za priznavanje prava vlasništva na predmetnim nekretninama, jer ih je stekao valjanim pravnim aktima putem privatizacije kapitala državne svojine i u skladu sa odredbama člana 16. stav 3. Zakona o prometu nepokretnosti („Službeni list SR BiH“ broj 38/78-22/91 i „Službeni glasnik RS“ broj 29/94), jer za promet izvršen navedenim putem nisu postojale nikakve pravne smetnje ni iz navedene odredbe, s obzirom da je prednik tužioca DP I.m.i s. S. kupio i platio predmetne nekretnine prodavcu ZZ B. iz B. (ugovor o prenosu prava korištenja i raspolaganja poslovnom zgradom i zemljištem zaključen 02.04.1990. godine i ovjeren u Osnovnom sudu u Bijeljini 10.04.1990. godine), a tužilac ih je stekao putem izvršene privatizacije u svoju imovinu i stvarni posjed i upisao ih na svoje ime u posjedovni list broj 511/3 k.o. Lj. Ukazuje da u vrijeme privatizacije nije postojala odredba člana 8. a) Zakon o privatizaciji, zbog čega se u konkretnom slučaju treba primijeniti i član 42. stav 2. i 3. Zakona o građevinskom zemljištu RS („Službeni glasnik RS“ broj 112/06) i da se u njegovu korist upiše pravo vlasništva na predmetnim nekretninama, koji Zakon se u konkretnom slučaju može primijeniti u smislu odredbe člana 14. Zakona o dopunama Zakona o stvarnim pravima („Službeni glasnik RS“ broj 95/11), pa shodno navedenom smatra da nije bilo obaveze da se pribavlja uvjerenje Investiciono razvojne banke RS, jer se radi o preduzeću čije je sjedište na teritoriji Federacije BiH, a što potvrđuje i član 46. Zakon o privatizaciji iz 1998. godine, kao i član 15. Zakona o početnom bilansu stanja u

postupku privatizacije državnog kapitala u preduzećima („Službeni glasnik RS“ broj 24/98). Zbog navedenog i prvostepeno rješenje, a i osporeni akt se ukazuju nezakonitim, što proizlazi i iz odluke Ustavnog suda BiH koji je odbacio zahtjev preduzeća K.B. iz B. za preispitivanje svoje prethodne odluke od 28.05.2010. godine, prema kojoj preduzeće B. T. iz T. može da raspolaze svojom imovinom koja se nalazi na teritoriji RS, a što sve skupa ukazuje da je on u pisanim dokazima priloženim u toku postupka, a zbog zakonito provedene privatizacije aktivno legitimisan kao pravni sljednik DP I.m.i s. S., da zahtijeva da se upiše kao vlasnik tih nepokretnosti i da potom može sa njima i raspolagati. Smatra da je bilo neophodno u cilju potpuno i pravilnog utvrđenja činjeničnog stanja da se izvrši uviđaj na licu mjesta uz učešće vještaka geodetske struke radi utvrđivanja zemljišta za redovnu upotrebu objekta magacina koji se na istom nalazi, zbog čega predlaže da se zahtjev usvoji i pobijana presuda ukine i predmet vrati na ponovno suđenje.

Tužena je dostavila spise predmeta, ali nije dala odgovor na zahtjev.

Razmotrivši zahtjev, pobijanu presudu, odgovor na zahtjev, te ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu odredbe člana 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik RS“, broj 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS), ovaj sud je odlučio kao u izreci ove presude iz sljedećih razloga:

Iz provedenog upravnog postupka proizlaze sljedeće utvrđene činjenice: da je zahtjevom od 23.04.2013. godine tužilac lice zatražio utvrđivanje prava vlasništva na nekretninama označenim kao k.č. broj 494/4 (nova k.č. broj 3911) magacin i dvorište, u površini od 2000 m² k.o. Lj., a na osnovu odredbe člana 326. Zakona o stvarnim pravima i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stvarnim pravima („Službeni glasnik RS“ broj 51/11, u daljem tekstu: ZSP), koji zahtjev je u toku postupka izmjenio u smislu osnova za ostvarivanje prava, uz obrazloženje da mu se pravo svojine na predmetnim nekretninama treba priznati na osnovu Okvirnog Zakona o privatizaciji i Aneksa G Sporazuma, kao i na osnovu odredbe člana 8. a) Zakona o privatizaciji, da je predmetno zemljište upisano u zk. ul. broj 463 k.o. Lj., kao državna svojina s pravom korištenja i raspolaganja UPI DP I.m.i s. S., a u katastarskom operatu u korist DD M. S., S., da je tužilac prema upisu u sudski registar Općinskog suda u Sarajevu upisan kao pravni sljednik preduzeća DD I.m.i s. S., koje je nastalo statusnom promjenom DP I.m.i s. S., da su predmetne nekretnine bile u programu privatizacije državnog kapitala Kantonalne agencije za ... Kantona S., navedene kao imovina tužioca, da državni kapitala tužioca nije bio predmet privatizacije u RS.

U zahtjevu za vanredno preispitivanje tužilac negira primjenu odredbe člana 8. a) Zakona o privatizaciji, ali kako je predmetnim zahtjevom zatražio priznavanje prava svojine i na osnovu te zakonske odredbe, to je u smislu tako postavljenog zahtjeva, a shodno utvrđenom činjeničnom stanju, pravilno zaključeno od strane upravnih organa i nižestepenog suda da nisu ispunjeni uslovi da se tužiocu utvrdi pravo svojine na predmetnim nekretninama na osnovu odredbe člana 8. a) Zakona o privatizaciji. Naime, tom odredbom propisano je da IRB RS a.d., na osnovu evidencije o izvršenoj privatizaciji državnog kapitala u preduzećima po odredbama Zakona o privatizaciji iz 1998. godine i odredbama Okvirnog Zakona o privatizaciji, po zahtjevu preduzeća izdaje uvjerenje o izvršenoj privatizaciji u kojem se označavaju nekretnine, onako kako su u početnom bilansu stanja (program privatizacije) označene i iskazane u imovini preduzeća koje je bilo predmet izvršene privatizacije (stav 1.). Na osnovu tog uvjerenja, zemljišno-knjižne, katastarske dokumentacije i izvoda iz sudskog registra o osnivanju preduzeća, a po zahtjevu preduzeća Republička uprava za ... provodi postupak i nakon izvršenog uviđaja i izjašnjenja od strane lica geodetske struke u pogledu identifikovanja

zemljišta ispod objekta i zemljišta neophodnog za redovnu upotrebu objekta, a po potrebi i izjašnjenja vještaka druge struke, donosi rješenje kojim se odlučuje o pravu svojine podnosioca zahtjeva na objektu koji je bio predmet privatizacije i na zemljištu neophodnom za redovnu upotrebu tog objekta.

Proizlazi da je osnovni uslov za sticanje prava svojine da su nekretnine, koje su predmet zahtjeva, bile iskazane u početnom bilansu stanja kao imovina preduzeća koje je privatizovano po odredbama Zakona o privatizaciji iz 1998. godine i odredbama Okvirnog Zakona o privatizaciji. S obzirom da su predmetne nekretnine privatizovane od strane Kantonalne agencije za ... Kantona S., te da su u početnom bilansu stanja iskazane kao imovina tužioca, nisu ispunjeni uslovi iz odredbe člana 8.a) Zakona o privatizaciji, da se na istima tužiocu prizna pravo svojine. Pri tome nije od uticaja ni činjenica da su iste u posjedu tužioca.

Pravo svojine na predmetnim nekretninama, tužilac ne može ostvariti ni po odredbama Zakona o privatizaciji iz 1998. godine, koji osim što nije na snazi (što i tužilac navodi), je u vrijeme važenja propisivao uslove i postupak za prodaju i prenošenje državnog kapitala u preduzećima RS u svojini domaćih i stranih fizičkih i pravnih lica (član 1.). U članu 3. toga zakona propisano da predmet privatizacije državni kapital u preduzećima u državnoj i mješovitoj svojini u preduzećima RS. Dakle istim je regulisan postupak privatizacije u preduzećima RS, a ne preduzećima čije sjedište se nalazi izvan njene teritorije, kao što je slučaj kod tužioca, pa je njegova primjena bila samo u odnosu na preduzeća i imovinu tih preduzeća koja se nalazila na teritoriji RS.

To je u skladu i sa odredbom člana 2. Okvirnog zakona o privatizaciji, kojom je izričito priznato pravo entitetima da privatizuju preduzeća i banke smještene na njihovoj teritoriji koji nisu u privatnoj svojini, odnosno dato je ovlaštenje i obaveza entitetima da normativno regulišu privatizaciju preduzeća koja se nalaze na njihovoj teritoriji. To proizlazi i iz odredbe člana 3. toga zakona, kojom je propisano da će se zakonima entiteta o privatizaciji obuhvatiti samo ona imovina i potraživanja u vezi te imovine koja se nalazi na teritoriji tog entiteta. Prema navedenom pogrešno je zaključivanje tužioca da entitet može vršiti privatizaciju imovine preduzeća, bez obzira gdje se nalazi ta imovina, da li na području BiH ili na području neke od bivših republika SFRJ, ako je sjedište preduzeća na teritoriji tog entiteta.

U konkretnom slučaju nema mjesta primjeni Aneksa G Sporazuma, s obzirom da se isti odnosi samo na dijelove preduzeća koja su ostala na teritoriji Republika nasljednica SFRJ koje su i potpisnice tog sporazuma, a ne odnosi se na nekretnine koje su ostale na području entiteta Republike Bosne i Hercegovine. S obzirom da je tužilac zahtjev postavio u smislu navedenih odredaba Zakona o privatizaciji, Zakona o privatizaciji iz 1998. godine i Okvirnog zakona o privatizaciji, to pozivanje na odredbu člana 42. stav 2. i 3. ZGZ u predmetnom zahtjevu za vanredno preispitivanje ne može biti od uticaja za odlučivanje, jer takav zahtjev nije postavljen u upravnom postupku. Shodno navedenom, bez uticaja na odluku su i ostali navodi tužioca koje se odnose na osnov sticanja predmetnih nekretnina. Tužilac nije označio Odluku Ustavnog suda BiH, na čiji sadržaj se u zahtjevu poziva, zbog čega se ovaj sud na te navode ne može izjasniti.

Kako ni ostali navodi nisu od uticaja na odluku, proizlazi da pobijanom presudom nisu ostvareni razlozi predviđeni odredbama člana 35. stav. 2. ZUS, pa se zahtjev tužioca odbija na osnovu člana 40. stav 1. i 2. tog zakona, pobijana presuda preinačava tako da se tužba uvažava i osporeni akt poništava, jer su ostvareni razlozi iz odredaba člana 10. tačke 2. i 4. ZUS.

Zapisničar
Sanja Oraščanin

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podraščić